

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udrag fra Udvalgte digte

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 260.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875153629024/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

3. Forskningen

De tidligste kommentatorer har lagt en række spor i måden at læse Aarestrup på. P. L. Møller kunne bruge Aarestrup i sin forgæves kamp imod den provinsielle tidsånd og for en europæisk set mere moderne litteratur. Møller fremhæver det sanselige hos Aarestrup som en modsætning til samtidens åndelighed og idealisme, og forstår ham som sybarit med sporadiske disharmonier. Sansligheden bliver civilisationskritisk, idet den bringer Aarestrup til at betragte kærligheden som en kraft, der udæsker den herskende, hæmmende orden. Det sidste bliver et centralt tema i Aarestrup-forskningen, ikke mindst den nyere som Keld Zerunciths biografi *Den frigjorte* (1981) og Søren Baggens forskellige bidrag, herunder »Om Emil Aarestrup» (1997). Til gengæld bemærker Møller kritisk, at en række af digtene mere er situationer end digte – der mangler altså afrunding – og at en vis kunstighed, en »vis Smag for den lyriske Dandyisme» (Møller, s. 227) fordervet udtrykket. Fra trukkene vurderingerne og formuleret i retrospekt giver det denne karakteristik, som stadig kan passere: Aarestrup er i modsætning til sine samtidige en erotikker og svoren dennesidig med hang til det brudte og preciose. Den første halvdel af karakteristikken har at gøre med romantisme, den anden med æsteticisme.

Som allerede set, peger Brandes også på det materialistiske ved Aarestrups lyrik. Modsat Møller balancerer han livsnyderen med den desillusionerede. Det giver ham et skarpere blik for romantiksten Aarestrup, som han så ligesom Møller kan sætte op imod den fremherskende litteratur i 1830'erne. Det erotiske og dennesidige overskrider ikke sanseverdenen idealistisk, men udvider den. Tre forrygende eksempler er »Forgjæves! min Længsel», »Lokkerne» og »Hendes Lokker» (s. 179-183), hvor håret aflokkes uendelige betydninger. Det er en ekspansion, der låner aura fra en smykket og mytologiseret natur som i »Platanen» (s. 118-119), eller en afdanket kristendom som i »I en Landsbykirke» (s. 110-113). Aarestrup siger det sådan her i »Er Du en Christen? – spurgte du mig nylig ...» (s. 226-227):